

NORGES BONDELAG

Justis- og beredskapsdepartementet,
Lovavdelingen
Postboks 8005 dep
0030 Oslo

Vår saksbehandler
Erlend Stabell Daling
+47 45 42 76 63

Vår dato
30.09.2014
Deres dato

Vår referanse
14/00789-2
Deres referanse

Høringsvar - endring av oreigningslova § 4 m.v.

Det vises til ovennevnte høringssak med forslag om å gjøre et endelig enkeltvedtak om forhåndsundersøkelser etter oreigningsloven (orl) § 4, til særskilt tvangsgrunnlag.

Norges Bondelag ser at det i noen tilfeller kan være behov for et særskilt tvangsgrunnlag ved slike vedtak og har derfor ikke avgjørende innvendinger mot forslaget. Det er likevel nødvendig å knytte noen merknader til den foreslåtte regelen.

1. Ved forhåndsundersøkelser som nevnt er bevissikring en viktig forutsetning for at grunneier og andre rettighetshavere skal få dekket sine tap og ulemper. Likevel ser vi fra tid til annen at tiltakshavers bevissikring ikke er tilstrekkelig for dette formålet.

Ofte vil tiltakshaver av tids- eller kostnadmessige årsaker ikke tillate sakkyndige vurderinger av tap og ulemper så tidlig i prosessen, men heller utsette disse til forhandlingene om endelig tiltredelse. Samtidig er det gjerne slik at grunneier/rettighetshaver mangler oversikt over alle implikasjoner ved inngrepet på et så tidlig stadium i saken, og stoler på at dette avklares ved de senere forhandlinger når advokat og sakkyndige kobles inn.

For grunneier/rettighetshaver vil slik utsatt tapsvurdering/bevissikring ofte være problematisk både ved beregning av tapet den aktuelle vekstsesongen og i de tilfeller tiltaket ikke gjennomføres. Det vises til at forhåndsundersøkelser i en del tilfeller vil innebære fjerning/ødeleggelse av eksisterende plantekultur og forringelse eller ødeleggelse av for eksempel grøftesystem og jordstruktur. Ulempene forsterkes ved ødeleggelse av flerårige plantekulturer og ved lang tid fra forhåndsundersøkelse til endelig tiltredelse.

Når det gis adgang til tvangsgjennomføring av forhåndsundersøkelser etter orl § 4, vil grunneier/rettighetshaver samtidig fratras den adgang vedkommende har i dag til å stille betingelser som har til formål å ivareta vedkommendes interesser. Dessverre

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:
Postboks 9354 Grønland
0135 OSLO

Norges Bondelag
Bondelagets Servicekontor AS

Besøksadresse:
Landbrukets Hus,
Schweigaardsgate 34 C
0191 OSLO

Org.nr.: 939678670
Org.nr.: 985063001 MVA

Telefon:
22 05 45 00

Bankkonto: 8101.05.12891
Bankkonto: 8101.05.91392

E-postadresse:
bondelaget@bondelaget.no

Internett:
www.bondelaget.no

Vår dato
30.09.2014

Vår referanse
14/00789-2

viser erfaringen at en ekspropriant, også når denne er en offentlig myndighet, har en tendens til å utnytte slike posisjoner.

Norges Bondelag mener etter dette at et vilkår for tvangsgjennomføring bør være at tiltakshaver har sikret de bevis som er nødvendig for at grunneier/ rettighetshaver kan ivareta sine interesser i saken på en fullgod måte. Ved unnlattelse av nødvendig bevissikring bør tiltakshaver bære risikoen, slik at grunneier/rettighetshaver ikke blir skadelidende.

2. I høringsnotatet foreslås det at lovendringen skal tre i kraft straks. Det fremgår imidlertid ikke av høringsnotatet om det er behov for overgangsregler.

Norges Bondelag legger til grunn at adgangen til tvangsgjennomføring utelukkende vil gjelde ved enkeltvedtak fattet etter lovendringens ikrafttreden. Det vises særlig til behovet for å kunne påklage enkeltvedtak av en slik karakter som i disse sakene.

3. Norges Bondelag har ikke merknader til de øvrige endringsforslagene i høringsnotatet.

Med vennlig hilsen

Ole Jacob Helmen

Erlend Stabell Daling